І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 234. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го ГРУДНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 21, 1967 No. 234. VOL. LXXIV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 20 грудня, 1967

В АМЕРИЦІ

ВИНАХІДНИК РАДІЯЦІЙНОГО ПОЯСУ довкола Землі, який названо його іменем — професор Джеймс А. Ван Аллен, надрукував у журналі „Наука" статтю, в якій виступає проти того, що американці витрачають дуже мало фондів на вивчення плянет, залишаючи цю справу СССР. Професор Ван Аллен має на думці досліди плянет за допомогою космічних кораблів, а не допомогою астронавтів. Ван Аллен знає, що ЗДА ведуть перед в летах астронавтів, які перед 1970-им роком мають залетіти до Місяця. Професор Ван Аллен нарікає на те, що тільки два відсотки з тієї суми, яку дістає Національна Аеронавтична і Космічна Адміністрація, йдуть на досліди інших плянет за допомогою космічних кораблів.

НА 14 ВІДСОТКІВ ЗМЕНШИЛИСЯ ІНВЕСТИЦІЇ американських корпорацій в промислові підприємства за кордоном в трьох чвертях цього року в порівнянні з цим самим часом минулого року. Це сталося тому, що американські компанії добровільно погодилися зменшити закордонні інвестиції, щоб зменшити дефіцит в платничому бюджеті з закордоном. Таким способом компанії причинилися сумою 14.2 більйона дол. до збалянсовання платничого бюджету. 602 компанії добровільно співпрацювали з Департаментом Торгівлі в цій справі.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ІЗ НЮ ДЖЕРЗІ Гаррісон А. Віліямс турбується появою „легкої епідемії інфлюенци" в повіті Берген, Н. Дж. Повітова лікарка д-р І. Лубелл описує цю інфлюенцу як „А - 2". Присутність дітей в школах зменшилася на 25 до 30 відсотків. Недуга поширюється на захід і може поширитися в повіті Пассаїк. Сенатор Віліямс просить головного лікаря ЗДА д-ра Вілліяма Дж. Стюарта дати ширші інформації про цю недугу. Недужі на цей рід флю мають високу гарячку, але досі ще не було смертних випадків. Треба лежати вдома, хто занедужає. Батьки не повинні посилати хворих дітей до школи.

ОПИТУВАННЯ ЛУЇСА ГАРРІСА ВИЯВЛЯЮТЬ, що велика більшість американського народу є проти тих демонстрацій, які відбуваються проти війни у В'єтнамі. Агенція опитувала 1,608 родин, з чого три четверті опитуваних вірять, що противоєнні демонстрації заохочують комуністів продовжувати війну з більшим завзяттям. Сім десятих опитуваних гадають, що демонстрації шкодять справі миру. Так само сім десятих вірять, що демонстранти проти В'єтнаму є нельояльні до американських вояків, які боряться у В'єтнамі. Більше як половина опитуваних погоджується з генералом поручником Луїсом Б. Герші в тому, що треба покликувати до військової служби тих студентів, які мали відкладену військову службу і при тому протестували проти війни.

СПРАВА ВІЙНИ У В'ЄТНАМІ — ЦЕ ГОЛОВНА ПРОБЛЕМА у виборчій кампанії мишиґенського губернатора Джорджа Ромні та колишнього віце-президента Ричарда Ніксона. Так твердять провідники виборчої кампанії обидвох політиків, що хотіли б здобути номінацію на кандидата на президента від Республіканської партії, Джан Дірдурф, який підтримує Ромні і Дейвід Стерлінґ, який є за номінацію Ніксона. Дірдурф заявив, що губернатор Ромні мусить вияснити своє становище в справі війни у В'єтнамі. Він займав інше становище. Ніксон твердить, що війну у В'єтнамі треба виграти. Коли б тепер були вибори, то Ніксон переміг би Ромні більшістю як 2 : 1-го.

У СВІТІ

МИШИҐЕНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР ДЖОРДЖ РОМНІ ПРИБУВ В МИН. ПОНЕДІЛОК ДО МОСКВИ, де зустрівся з московськими професорами, господарниками і робітниками. Зголосився теж на розмову до прем'єра Алексея Косиґіна. Він виявив, що почув від своїх большевицьких розмовців „речі, що їх не чув раніше" про В'єтнам. Однак всі його совєтські розмовці вимагали, щоб ЗДА обов'язково припинили бомбардування Північного В'єтнаму. Провід Демократичної партії в Америці невдоволений тією подорожжю Ромні, а голова Крайового Комітету Демократичної партії, Джан Бейлі, заявив одверто, що краще було б, щоб Ромні „не каламутив" за кордоном у проблемі В'єтнаму.

МОСКОВСЬКА „ІЗВЄСТІЯ" НАДРУКУВАЛА ВПЕРШЕ ІНТЕРВ'Ю з Гаролдом Філбі, який займав був високі становища в британському розвідчому апараті, бувши водночас — впродовж 30-ох років — на совєтській шпигунській службі. Совєтська преса вперше виявила взагалі існування того шпигуна, який у 1963 році втік з Британії до СССР і від того часу живе в Москві, далі на совєтській шпигунській службі. „Ізвєстія" лучать його особу з святкуванням 50-тиріччя кривавої Че-ка. Філбі запропонував „Санді Таймс оф Лондон" свої спомини, але згодом заявив, що готов зректися друкувати їх, якщо британський уряд виміняє совєтських шпигунів, англійців Пітера і Гелен Кроґерів, за англійця Джералда Брука, що сидить у в'язниці у Совєтах.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ВІДКИНУВ ПРОПОЗИЦІЮ ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОГО СОЮЗУ закупити у Британії воєнних літаків і фреґат на суму к. 500 мільйонів долярів, з уваги на тамошню білу расистську політику, проти якої є соціялістична Партія Праці прем'єра Вільсона. Ця справа знову погрожувала кризою британського уряду. Відмовившись такої поважної суми — британський уряд заповів дальші драстичні ощадності.

ІЗРАЇЛЬ ВЖИВАЄ ЗАХОДІВ В АМЕРИЦІ, щоб йому продали тут 50 джетових бомбовиків типу „Фантом Ф-4". Ізраїль покликується на те, що Франція де Голля припинила доставу замовлених ще перед червневою війною 50 літаків французького типу „Містер У" та що від часу тієї війни Совєти відбудували летунство арабських сусідів, головно Єгипту і Сирії. Американський уряд вагається, щоб не наражувати собі занадто арабського світу.

КЕРІВНИКИ ГРЕЦЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ХУНТИ ДВІЧІ ВИКЛИКУВАЛИ амбасадора ЗДА в Атенах Філіпса Талбота під час минулотижневого виступу короля Константина проти хунти. Вони хотіли дізнатися, чи Америка підтримує в цій спробі короля Константина. Амбасадор Талбот запевнив, що він не знав нічого про ту акцію короля, але запропонував своє посередництво між військовим урядом і королем. Військовики, діставши відомості, що спроба короля не вдалася, відкинули пропозицію американського посередництва.

Мир є головно справою Південного В'єтнаму — заявив Джансон

Вашинґтон. — Перед відлетом на похорон австралійського прем'єра Гаролда Голта президент Джансон дав інтерв'ю представникам трьох великих американських радіостацій, а саме — Нешенел Бродкестінґ Компані, Коломбія Бродкестінґ Сістем і Амерікен Бродкестінґ Компані. Відповідаючи на запити трьох журналістів з тих радіостацій, Президент, між іншим, ствердив, що справою мира у В'єтнамі повинен найбільше турбуватися південно-в'єтнамський уряд, при чому він пригадав, що теперішній південно-в'єтнамський президент Нґуєн Ван Тієу заповів у своїй передвиборчій кампанії, що він готов перевести інформаційні розмови з підпільно-комуністичним Фронтом Національного Визволення. Президент підкреслив такі передумови замирення у В'єтнамі, як конечність відкликання комуністичних військ з Ляосу, заведення демократичної системи правління у Південному В'єтнамі на базі виборів „один чоловік — один голос", та збереження постанов Женевських конференцій про В'єтнам і Ляос з 1954 і 1962 років. Але Президент потвердив своє давнє становище, що Америка може припинити бомбардування Північного В'єтнаму тільки тоді, коли знатиме, що й комуністичний Північний В'єтнам із свого боку поменшить воєнну активність „у своїй половині війни". З інших справ — Джансон заявив, що хоч Америка підтримує Ізраїль в його змаганні забезпечити собі суверенне існування в мирі й безпеці, проте вона не має ніякого договірного обов'язку поспішати Ізраїлеві з збройною допомогою.

Президент Джансон прибув у вівторок 19 грудня до Гонолюлю на Гаваях, а його літак мав ще зупинитись для доповнення пальним на острові Паґо-Паґо. Президент сподівався бути в Канберрі в Австралії в четвер вранці. На похорон Гаролда Голта заповілись президент Філіппін Фердинанд Маркос, президент Південного В'єтнаму Нґуєн Ван Тієу, президент Південної Кореї Чунґ Гі Парк, прем'єр Таї (Сіяму) маршал Таном Кіттекахорн, прем'єр Нової Зеляндії Кейт Голіоке й багато інших державних лідерів. З Лондону прилетять на похорон Голта прем'єр Гаролд Вільсон і наступник британського престолу князь Валії Чарльс, як репрезентант королеви Єлисавети. Президент Джансон матиме нагоду зустрітися і обмінятись думками з лідерами всіх тих країн, які активно заанґажовані у В'єтнамській війні проти комуністів.

Президент продовжуватиме боротьбу за збільшення податків в 1968-му році

Гонолюлю, Гаваї. — Президент під час подорожі до Австралії затримався тут і заявив на пресовій конференції, що він не припинив боротися за те, щоб збільшити прибуткові податки для зменшення інфляції і продовжуватиме змагання в цьому напрямі під час праці Конґресу, яка зачнеться 15-січня 1968 р. Тепер Уряд має сильний арґумент на те, щоб збільшити податки, бо економіка в листопаді збільшилася, і економісти передбачають, що вона зростатиме у швидкому темпі і в 1968-му році.. Президент підписав резолюцію, якою Конґрес уповажнює його зменшити федеральні необоронні видатки на 2.5 більйона. Крім цього ця резолюція домагається, щоб Уряд зменшив видатки на оборону, які не відносяться до витрат на війну у В'єтнамі, на 10 відсотків. Конґрес відмовлявся схвалювати збільшення податків, поки Уряд не зменшить бюджету. Голова Палатної Комісії Способів і Засобів конґресмен Міллс заповів, що працю над проєктом збільшити податки почне, ним очолювана Комісія, 20-го січня.

Ніксон виявляє погляди на негритянську проблему та допомогу вбогим

Вашинґтон. — Колишній віце - президент Ричард М. Ніксон — це один із тих республіканців, які старатимуться про номінацію на кандидата на президента від своєї партії. Досі він у своїх політичних виступах займав становище до проблем закордонної політики, а тепер виявив свої погляди на внутрішню політику, а саме на те, яким способом можна розв'язати негритянську проблему, яка тісно пов'язана зі справою допомоги для міських нетрів у великих метрополіях. В інтерв'ю зі співробітником „Ню Йорк Таймса" Робертом Б. Семплем колишній віце - президент заявив, що в боротьбі проти безробітних треба б заснувати Крайовий статистичний центр, який вів би евіденцію безробітних, де вони живуть та що вони могли б робити. Оцей „Крайовий банк фахівців" мав би свої відділи в цілій країні. Компютори мали б працювати в цих бюрах робітних сил і вони допомогли б зменшити число безробітних. Ніксон сказав, що важливим є скасувати расові обмеження, які досі були в цій країні в деяких стейтах. Та, на його думку, негритянське населення більше скористало б із того, коли б його школу поставити на такому рівні, на якому стоять школи для білих, — ніж із того, що негритянських і білих дітей возиться автобусами до віддалених шкіл, щоб дати неграм рівні права. Ніксон гадає, що найкраще можна допомагати чорному населенню тим способом, що відбудується ті дільниці, де живуть негри.

Ваґнер може кандидуватиме проти сенатора Джевітса

Ню Йорк. — Колишній довголітній посадник міста Ню Йорку Роберт Ф. Ваґнер заявив, що партійні приятелі намовляють його до того, щоб кандидував на сенатора стейту Ню Йорк у виборах 1968-го року проти сенатора республіканця Джекоба К. Джевітса. Ваґнер в Демократичному Клюбі в Ню Йорку заявив, що по Різдвяних святах вирішить цю справу, чи кандидувати та зробити жертву зі здоров'я й приємностей приватного життя. Він додав, що довгі літа займався політикою і добре знає, що це значить кандидувати на таке становище, як сенатор Нюйоркського стейту. Ваґнер заявив, що справу кандидатури вирішить в найближчому часі, щоб дати можливість іншим особам старатися про демократичну номінацію. Досі конґресмен демократ із Бінґгемтону Джозеф Реснік заявив, що буде старатися про номінацію на кандидата на сенатора. Також нюйоркський правник Моріс Абрам має охоту здобути сенаторське становище, яке займає сенатор Джевітс.

Об'єднані Нації перервали свої наради до березня 1968 р.

Об'єднані Нації. — 22-га сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй перервала свої наради після півночі з вівтірка на середу 22 грудня ц.р., принявши в останньому дні своєї праці Республіку Південного Ємену, як свого 123-го члена. Це колишня британська колонія Південно-арабська Федерація, яка в минулому місяці дістала від Британії свою незалежність. Затверджено теж міжнародну конвенцію про обов'язок дати всяку допомогу астронавтам при їх повороті на Землю, конвенцію про політичний азиль і про права жінок. Щоб спекатися справи Ґібральтару — Генеральна Асамблея поручила знову Еспанії і Британії відновити в тій справі безпосередні переговори. Рішено, що від 29 серпня до 28 вересня наступного року відбудеться в Женеві міжнародна конференція всіх неатомових держав, які радитимуть, як забезпечитись проти загрози збоку держав, що мають атомову зброю. Найголовнішої справи, що її повинна була поладнати ця сесія Генеральної Асамблеї — справи договору проти поширення атомової зброї — взагалі не дебатовано, бо ЗДА й СССР все ще остаточно не погодились. Рішено, що ці дві великодержави, чи пак Женевська конференція роззброєння, повинні пред'явити текст договору проти поширення атомової зброї найдалі до 15 березня 1968 року і тоді 22-га Генеральна Асамблея знову зійдеться для цієї справи. Не поладнано теж справи замирення між Ізраїлем і його арабськими сусідами, але представник ОН, шведський дипломат Гуннар Яррінґ саме тепер перебуває на Середньому Сході. Президент Генеральної Асамблеї, міністер закордонних справ Румунії, Корнелію Манеску закінчив сесію новим закликом до замирення у В'єтнамі, бо — мовляв — В'єтнамська війна є найбільшою загрозою для світового миру.

Губернатор Ромні був у Косиґіна на 2-годинній розмові

Москва. — Мішиґенський губернатор Джордж Ромні, який проголосив свою кандидатуру на президента ЗДА, був у вівторок 19 ц. м. на Кремлі, де впродовж двох годин мав розмову з совєтським прем'єром Алексеєм Косиґіном. Ромні ані большевики нічого не виявили з ходу й висліду тієї розмови, за винятком ствердження, що розмова стосувалась головно В'єтнамської війни, але також ізраїльсько-арабського конфлікту, контролі над розброєнням та совєтсько-американських взаємин. Ромні заявив, що він більше слухав, як говорив, бо — мовляв — ціллю його подорожі є перевірити погляди чужинного світу на найважливіші актуальні проблеми. Поруч із Ромні брали участь у тій розмові його дорадник в закордонно - політичних справах — Джонатан Мур, і Алєксандер Акаловський, перший секретар амбасади ЗДА в Москві, а по совєтському боці поруч із Косиґіним Георгій Корнієнко, голова американського відділу в совєтському міністерстві закордонних справ і перекладач. В четвер 20 грудня Ромні мав відлетіти з Москви до Південного В'єтнаму, дорогою на Ізраїль, Ливан і Таї (Сіям). Пригадують, що це перша розмова Косиґіна з будь-котрим американцем, від весни цього року, коли-то амбасадор Люеллин Томпсон відвідав Косиґіна, запропонувавши Совєтам виректись дуже дорогої системи антиракетної оборони — на що Совєти не погодились.

У ЧСР криза на комуністичній верхівці

Прага. — Президент комуністичної Чехословаччини Антонін Новотни скликав Центральний Комітет компартії, сподіваючись дістати від нього мандат на продовжене урядування і таким чином врятування його від програ, що йому погрожує на 10-членній партійній Президії, себто в колишньому партійному Політбюро. Річ у тому, що найменше половина тієї партійної Президії збунтувалась проти Новотного і вимагає його димісії, закидаючи йому вину у теперішній господарській кризі Чехословаччини, ведення неправильної політики „старшого брата" супроти автономної Словацької республіки, продовжування сталінських політичних методів і т. п. гріхи. Виявляється, що „сам" Леонід Брежнєв, генеральний секретар компартії СССР, прилетів несподівано до Праги 8 ц. м., щоб рятувати А. Новотного. Брежнєва заалярмував східньо-німецький диктатор Вальтер Ульбріхт, який боїться, що коли провалиться Новотни, то взагалі може захитатись в Чехословаччині цілий комуністичний апарат, а це вплине деморалізуюче також на „партійну дисципліну" в східньо-німецькій сателітській „державі", залежній цілком від Москви. Проти Новотного позначилась внутрішньо-партійна опозиція вже від 1963 року, яка вимагала відходу Новотного від влади, як „сталініста" і прихильника „культу особи". Цей фермент всередині чеської компартії найбільше тривожить німецьких комуністів, які твердять, що найбільшу користь із зміни керівних осіб в Чехословаччині матиме — Західня Німеччина.

Переводять інспекцію мостів після катастрофи в Огайо

Ню Йорк. — Жахлива катастрофа на ріці Огайо, де завалився міст разом із 40 особовими автами та 17 ванітажними, спричиняючи смерть понад 60-х осіб, спричинила те, що різні влади почали переводити інспекцію мостів. І так губернатор стейту Кентаки Луї Б. Монн наказав перевести інспекцію всіх мостів у стейті. Департамент Публічних Праць в Ню Йорку, що контролює понад 50 мостів, в тому і відомий великий міст ім. Вашинґтона понад ріку Гадсон між Ню Йорком і Ню Джерзі, заявляє, що всі мости постійно контрольовані і відповідно втримувані, тому немає небезпеки катастрофи. Срібний міст над рікою Огайо своєю катастрофою спричинив те, що доля коло 40 осіб і досі невідома, бо вдалося досі знайти тіла втоплених тільки 21-ої особи, а 40 ще бракує. Представник фірми, яка проєктувала міст в Пойнт Плезенті над рікою Огайо, заявив, що причиною катастрофи могло бути перевантаження мосту або те, що зроблено зміни в конструкції мосту, щоб видати на його будову менше грошей. Федеральна Адміністрація Автострад склала комісію фахівців, які мають вияснити причину катастрофи. Департамент Автострад стейту Вест Вірджінії також веде слідство в цій справі.

Репрезентанти УНС відбули наради з директорами Стипендійної Фундації в Канаді

Торонто. — З кінцем минулого тижня тут відбулася нарада головного предсідника Українського Народного Союзу Йосипа Лисогора і заступника головного предсідника та директора Канадійської Канцелярії УНС Богдана Зорича з директорами Високошкільної Стипендійної Фундації, яку очолює сенатор проф. д-р Павло Юзик та в склад дирекції якої входять д-р П. Охітва, д-р Осип Бойко, адвокат Б. Б. Жаровський, п. Микола Плавюк та д-р М. Кушпета. Предметом нарад була можливість тіснішої співпраці в охопленні української дітвори і молоді ощадностево-стипендійним пляном, що його дає ця Фундація. Наради відбулися в канцелярії цієї Фундації в Торонті. Фундація була створена в 1966-му році громадсько наставленими українцями і вона, як неприбуткова установа, має та завідує ощадностевим пляном, що забезпечує високошкільні стипендії для кваліфікованих членів, що є студентами коледжів чи університетів. Ощадностеві членські вкладки до Фундації виносять від 9 до 21 долярів місячно, залежно від віку дитини в часі її включення в плян, і ці вкладки забезпечують їй чотирирічну високошкільну стипендію в загальній сумі від $6,200 до $7,400. Якщо включена в цей стипендійний плян дитина опісля не поступила б на високошкільні студії, то вкладані на цей її стипендійний фонд вкладки будуть повернені. Всі фонди, що їх вплачується на цей стипендійний плян, депонується — із відтягненням тільки незначної суми на адміністраційні видатки — в Канада Перманент Трост Компанії, що є одною з найбільших того роду інституцій в Канаді. Ця Компанія перебирає на себе відповідальність за виплату стипендій членам-студентам.

Директори Фундацій, що взяли участь в нарадах, висловили думку, що Відділи УНС в Канаді мають всі дані на те, щоб в найкращому інтересі всієї української громади приспішити охоплення української дітвори і молоді цим ощадностево-стипендійним пляном. Передбачається, що вже в січні наступного рку відбудуться чергові наради між репрезентантами обидвох установ для формальної акції в цій справі.

Для большевиків СКВУ „збіговисько" і „витончена метода підробки і наклепів"

Київ. — „Не в змозі заперечити величні досягнення Радянського Союзу, спростувати розквіт України в сім'ї братніх радянських народів, ідеологи імперіялізму і їхні лакизи — українські буржуазні націоналісти вдаються до витончених методів підробки і наклепів, щоб заперечити історичну закономірність наших досягнень, принизити, применшити їхній революціонізуючий вплив на трудящих всього світу. На своєму збіговиську в Ню Йорку в листопаді цього року буржуазно-націоналістичні недобитки розгорнули нову шалену кампанію брехні й наклепів на радянський народ" — згадав злим і голосним словом про перший Світовий Конґрес Вільних Українців якийсь Я. Пашко, голова правління „Спілки журналістів України. Пращко говорив на „ювілейному об'єднаному пленумі творчих Спілок і організацій України" і його доповідь, поруч інших, надруковано в „Літературній Україні" з 15-го грудня, яка — виходило б — появилася на більше, ніж звичайних 4 сторінки, але обидва примірники, що їх присилається на адресу „Свободи", мали тільки середину, без перших і останніх сторінок.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

СВЯТ - ВЕЧІРНЯ РАДІОПРОГРАМА В НЮ ЙОРКУ

Заходом українського тижневого радіомовлення „Гомін України", що відбувається що суботи на радіостанції W.E.V.D. від 8 до 8:30 ранку, відбудеться різдвяна програма на сам свят - вечір у суботу дня 6 січня 1968 Б. р., від години 10:30 до год. 11 вечора, під проводом д-ра М. С. Чарторийського. У програмі: привітання, нові колядки й різдвяні пісні, переплітані словом про різдвяні традиції й українські звичаї.

ПЛАСТОВІ СВЯТКУВАННЯ В АНГЛІЇ

Лондон. — Пластові станиці в Англії відзначили 55-ту річницю створення українського Пласту сходинами, вечірками, гутірками. Як повідомляв тижневик „Українська Думка" ч. 47, Головна Пластова Булава наділила сен. Романа Дубіля 2-им пластовим відзначенням — Орденом св. Юрія у сріблі — за його діяльність для Пласту в Англії, а передовсім за повну посвяти працю у пластовій оселі „Верховина" в рр. 1966 - 1967. Рівнож п. Петро Лазорів, який впродовж року проживає у пластовій оселі та адмініструє її, одержав від Головної Пластової Булави грамоту за його безкорисну працю для Пласту.

НОВА ПЛАТІВКА КАПЕЛІ БАНДУРИСТОК

Дітройт. — Капеля Бандуристок при Осередку СУМ, під дириґуванням і мистецьким керівництвом Петра Потапенка, наспівала нову довгограйну платівку під назвою „Українські колядки". На ній записано з чистим відтворенням звучання бандур і молодих голосів одинадцять колядок і щедрівок із Наддніпрянщини, Галичини, Басарабії, Волині, і такий підбір вигідно вирізняє цю платівку.

СОЮЗІВКА МІСЦЕМ ЗИМОВОЇ ТОВАРИСЬКОЇ ЗУСТРІЧІ

Союзівка, Керґонксон. — У днях 13 і 14-го січня 1968 року на модерно обладнаній Оселі УНСоюзу Союзівці відбудеться Зимова товариська зустріч членів та запрошених гостей Карпатського Лещетарського Клюбу і Товариства Українських Інженерів, Відділи у Ню Йорку. В програмі Зустрічі: рано в суботу — лещетарська прогулька, по полудні — спільна вечеря, мистецька програма і забава під звуки окрестри „Темпо"; у неділю — Богослуження, а потім санки, совги, стріляння та обід. Приміщення треба замовляти наперед в Управі Союзівки.

● **Популярність президента де Голля у Франції** ніби трохи поправилась — згідно з останніми пресовими опитами. Найбільше французи погоджуються з де Голлем в його опозиції проти Америки щодо В'єтнамської війни, зате найбільше не погоджуються з ним щодо його виступів проти Канади в обороні канадійських французів і щодо заборони де Голля — прийняти до Европейської Економічної Спільноти Британію.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Епохальна справа

Епохальними — в розумінні їх важливости — треба вважати ті факти боротьби українського народу за свої права, що з'ясовані так проречисто в опублікованій тепер Першою Українською Друкарнею у Франції книжці Вячеслава Чорновола „Лихо з розуму".

Для інформації повторимо, що в цій книзі накреслені — як це сказано в підзаголовку — портрети двадцятьох „злочинців", тобто засуджених совєтським безправством молодих українців, єдиним „злочином" яких було те, що вони вимагали для свого народу того, що йому забезпечує паперова совєтська „конституція": повної рівноправности з російським народом.

У чому можна добачати епохальність виявлених у книжці фактів?

Поперше — страшну облудність совєтської так званої конституції та совєтського так званого правосуддя викривають не „буржуазні націоналісти", не втікачі з-під совєтського режиму, але в повному значенні цього слова совєтські громадяни. Деякі з них були навіть в комсомолі та в партії і належали до совєтської адміністрації.

Подруге — роблять це майже виключно молоді люди, народжені й виховані в совєтському режимі, до того ж майже всі вони походять із селянських чи робітничих родин. Далі, всі вони мають високу освіту і поважний науковий, письменницький чи мистецький доробок. Етнографічно вони походять з усіх земель України. Вони навіть в обставинах найжорстокішого терору виявляють неймовірну мужність і безстрашність, найгостріше виступаючи проти КГБ, всевладної прокуратури та її поліційних органів. Вони безстрашно засуджують не тільки „культ особи" звироднілого Сталіна, який лише на словах засудили сучасні володарі, але й з надзвичайною вимовністю, документально доказують, що такий самий звироднілий „культ" плекав Хрущов і такий самий „культ" плекають його наступники.

При своєму „радянстві", ці молоді люди в своїй більшості відпекуючись від будь - яких симпатій до націоналістів, підносять на найвищий п'єдистал Україну і український нарід, його історію, мову, культуру. У них не тільки немає будь - якого почуття „хахлацької" меншовартости, навпаки, вони сповнені почуття найбільшої гордости, що вони — українці. Вони з погордою ставляться до „культобмінників" типу Івана Драча, що виконують ролю режимних замилювачів очей. З такою ж погордою ставляться вони, ці двадцять відважних, до всіх „петренків", що вислуговуються перед забріханим режимом і допомагають йому „з матері полатану сорочку здіймати". Самі ж вони, як колись Шевченко, „караються, мучаться, але не каються". І про це одверто заявляють.

Які ж з цього висновки? Вони наявні:

Поперше — в книзі найбільш переконливі факти, що Україна бореться за свої права та належне їй місце, і що в цій боротьбі виразно бере під свою опіку інші покривджені не - російські народи, включно з жидами.

Подруге, сказавши словами покійного президента Кеннеді, смолоскип тієї боротьби переходить у руки молодих людей, народжених і вихованих уже в каторжньому режимі.

Потретє, український нарід у боротьбі за свої права сам визначає методи цієї боротьби, вільні від будь - яких зовнішніх впливів.

Наше найбільш пекуче завдання: на підставі опублікованих та інших відомих документів самим найбільш дбайливо й уважно проаналізувати ситуацію і відповідно до цього плянувати і здійснювати нашу допомогу українському народові. Рівночасно і в найкращому інтересі всіх подбати про найбільший розголос виявленої документами правди. Очевидно, що опубліковані документи повинні в найкоротшому часі появитися друком у перекладах на всі світові мови, а пресові конференції і масові демонстрації повинні допомогти звернути увагу світу на жахливу совєтську дійсність і безправства з одного боку, а боротьбу українського народу за свої права і незалежність — з другого.

З виконанням цих завдань не можна ані одного дня зволікати.

Смерть прем'єра Австралії

Цілий світ оббігла вістка про те, що минулої суботи затонув, купаючись в Індійському океані, австралійський прем'єр Гаролд Голт. Це ніби особиста й родинна трагедія, у зв'язку з якою можна роздумувати про незбагненні стежки, що ними Провидіння водить слабку людину, яка не знає, чи переживе найближчу годину. Однак, ця смерть заактуалізувала також ролю, що її в нинішньому міжнародному житті грає Австралія, той далекий континент, про який найменше відомо широкому загалові населення інших частин світу.

До цієї слабої поінформованости в найбільшій мірі причинилась сама Австралія своєю ізоляційною політикою, з якою порвала щойно під час останньої світової війни. Засклепившись проти будь - якої іміграції, крім британської, вона збільшила своє населення від часу останньої світової війни на понад 2 мільйони людей, дійшовши все ж тільки до неповна 12-ох мільйонів на території близько трьох мільйонів квадратних миль. Бувши членом Британського Коммонвелту, Австралія засновувала свою безпеку на морській могутності Британії. Коли ж Британія сама зреклася своєї імперіяльної сили і ролі — Австралія звернулась до Америки, як свого найтіснішого військово-політичного союзника. Це саме й пояснює, чому власне американська преса присвятила смерті Гаролда Голта стільки теплої уваги, і чому президент Джансон проголосив панегіричну заяву про Гаролда Голта, як свого приятеля і приятеля Америки.

Австралія стала на Далекому Сході найпевнішим і найвірнішим бастіоном проти комуністичної експансії. Тому Австралія з найбільшим затривоженням стежила, як зростали комуністичні впливи в Індонезії за володіння Сукарна, тому там найбільше раділи упадком того індонезійського диктатора, і тому Австралія активно підтримала Америку в збройній інтервенції проти комуністичної агресії у В'єтнамі, виславши до тієї країни свій військовий відділ. Це пояснює теж, чому покійний Голт влаштував у жовтні минулого року президентові Джансонові королівське прийняття, коли той відвідав Австралію.

Дійсна приязнь Гаролда Голта супроти Америки, його яскраве протикомуністичне обличчя і персональні риси шляхетної вдачі в сумі породили жаль з приводу передчасної і трагічної смерти цього державного мужа.

П. Феденко

50 РОКІВ РОСІЙСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ АГРЕСІЇ

2 (15) листопада 1917 року новостворений большевицький уряд під проводом Леніна видав „Декларацію прав народів Росії". В цій декларації сказано, що большевицький уряд буде вести свою політику згідно з такими засадами:

1) Рівність і суверенність народів Росії. 2) Право народів Росії на вільне самовизначення аж до відокремлення і створення самостійних держав. 3) Скасування всіх і всіляких національних та національно - релігійних привілеїв і обмежень. 4) Вільний розвиток національних меншостей та етнографічних груп, що живуть на території Росії.

Ця декларація, з підписами Леніна і Сталіна, була опублікована в урядовому органі — „Газеті Временного Рабочего и Крестьянского Правительства", 3 (16) листопада 1917 р. в Петрограді. Вона була виразом „теорії національного питання", яку Ленін розвивав ще від початку XX стол.

Чому увагу вождя большевицької партії притягала національна приблема? На це відповідь дуже проста: перед першою світовою війною в Російській імперії більшість населення становили не - російські народи, „інородці", як їх звано урядовою мовою. Росіяни становили тоді в царській державі 43% людности.

Ленін був фанатичним централістом - великодержавником. Він уважав, що соціялізм може бути створений тільки у „велетенській державі". Такою державою була царська Росія. З цього погляду кожний замах на єдність Російської великодержави був злочином супроти „соціялізму".

Ленін був не тільки противником „сепаратизму", відокремлення не-російських народів від Росії: він був також ворогом автономії, самоуправи не - російських народів у межах Російської держави.

На початку XX стол. серед польських соціялістів ішла гостра дискусія між прихильниками самостійности Польщі (Пілсудський, Васілевський та ін.) і прихильниками автономії Польщі в межах Російської держави. 1903 р. Ленін взяв участь у цій дискусії. Він писав у газеті „Искра":

„Не годиться пролетаріятові проповідувати федералізм і автономію або ставити такі домагання, що неминуче ведуть до творення незалежної клясової держави". Вирішення національного питання Ленін відкладав на майбутність, після „перемоги соціялізму".

Пізніше Ленін побачив, що така його позиція викликала серед не російських соціялістів зовсім справедливе підозріння, що фразами про майбутній соціялістичний рай для всіх народів Росії хоче приховати свій намір зберегти „єдину неділиму Росію".

З цієї причини Ленін узявся до „визвольних" фраз, за якими крився плян — не дати народам, поневоленим царською Росією — вирватися із „тюрми народів", і уживав крайніх, „революційних" кличів, як, наприклад, у „Декларації" з 2/15 листопада 1917 р.: „право народів в Росії на вільне самовизначення аж до відокремлення"...

Але одночасно він шукав способу, як тому відокремленню перешкодити. Для цього вимагав, щоб усі соціялістичні партії царської Росії об'єдналися і створили єдину, централізовану організацію. Окрім того, свою теорію національного питання про право народів на відокремлення обмежив застереження, що „соціял - демократія (тобто — його большевицька партія) хоч визнає вільне самовизначення народів ,але має право рішати в кожнім випадку, чи відокремлення поневоленої нації від держави - гнобительки є доцільне".

Через таку централізовану партію, що, само собою, була б під керуванням росіян, Ленін сподівався заборонити членам партії різних національностей вести пропаганду за самостійність їхніх країн.

1913 року Ленін писав до члена большевицької партії вірменського роду — Шаумяна:

„Відокремлення — це зовсім не наш плян. Ми не проповідуємо відокремлення... немає нічого, абсолютно нічого, окрім права на відокремлення, і не може бути".

Це значить, що Ленін уживав слова про право на відокремлення, як політичної пастки для наївних людей. Це були слова без змісту.

Цю хитрість Леніна розкрив український соціял-демократ Лев Юркевич ще перед революцією 1917 р. У своїй газеті „Боротьба" в 1915 р. у Швайцарії він так писав про погляди Леніна на національне питання:

„Люди, які проголошують право народів на державну незалежність і запевняють, що вони це право обороняють, разом з тим відкрито відкидають право робітників поневолених націй навіть на автономну політичну організацію. Нам обіцяють все, навіть незалежну державу, але тільки на те, щоб ми повірили цим лицемірним і нечесним обітницям і зреклися навіть права на нашу власну соціялістичну організацію".

Юркевич перший з усіх побачив криводушність Ленінової „теорії національного питання".

Але й досі блукає в світі леґенда про Леніна „визвольника народів", і багато навіть визначних політиків зловилися на гачок його „теорії національного питання".

Ленін зробив практичний ужиток із своєї „визвольної" теорії насамперед супроти України.

20 листопада (н. ст.) 1917 р. Українська Центральна Рада проголосила Українську Народну Республіку. Це був почин для здійснення вільного національного самовизначення України. Уряд Леніна поставився проти цього і спробував учинити бунт російських збольшевичених вояків у Києві проти українського уряду. Але цей бунт не вдався. Про це так писав у „наказі арміям" большевицький головний командир Криленко 11 грудня 1917 р.:

„Центральна Рада напала вночі на наше революційне військо в Києві, силою роззброїла, забравши понад 300 гармат, і, мов арештантів, розбійників з битого шляху, вислала під охороною на стацію, вислала з України!" Представники большевицького уряду обвинувачували Центральну Раду в тому, що вона веде „контрреволюційну політику" і обстоює владу генералів та поміщиків.

У той час між донськими козаками почався спротив большевицькій диктатурі і Донщина не визнала большевицького уряду. Полки донських козаків покидали фронт проти Центральних Держав і йшли через українську територію обороняти рідні станиці проти агресії большевицької червоної ґвардії. Уряд Леніна вимагав від Центральної Ради, щоб вона перешкодила переходові донських козаків через Україну і щоб впустила червону ґвардію на територію України.

Український Уряд не мав причини вступати в війну з донськими козаками і не міг дозволити, щоб большевицькі війська з Росії приходили на територію України „заводити революційний лад".

17 грудня 1917 р. большевицька „рада народних комісарів" вислала ультимат урядові Української Народної Республіки з вимогою не перепускати через територію України козацьких полків з фронту, припинити роззброєння „совєтських полків" і „червоної ґвардії" в Україні, а роззброєним большевицьким частинам негайно вернути зброю. Уряд Леніна погрожував війною Українській Народній Республіці, якщо поставлені вимоги не будуть виконані протягом 40 годин.

Таким чином уряд Леніна практично здійснив „теорію національного питання" свого вождя: большевицька партія визнала національне самовизначення України за недоцільне , невигідне для інтересів Російської держави, і вирішила силою примусити українців жити під диктатурою комуністів. Було тоді немало большевиків різних національностей, що пішли за облудною теорією Леніна: Дзержинський і Мархлевський — поляки, Скрипник і Мануїльський — українці, Сталін і Орджонікідзе — грузини і т. д. Вони допомагали відновити „велетенську державу" — імперію. Дехто з них і загинув під тягарем створеної машини.

ВАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

НАСЛІДКИ ОДНІЄЇ АНКЕТИ

Відколи існують зорганізовані форми родинного і суспільного життя, існує і проблема батьків та дітей. Зустрічі, а іноді й зудари поколінь є одними з головних моторів проґресу людства. Так звані „бунти молоді" (не маємо на увазі молодців типу бітлсів чи гіппісів, бо воне не характеризують молоді) — це не що інше, як шукання новіших, досконаліших шляхів до тієї самої мети, що її мали й попередні покоління — до кращого ладу, досконалішої свободи, більшої пошани до людини, кращого економічного забезпечення і т. д.

В СССР молодь живе у вийняткових обставинах. 99 націй, народів і народностей там поневолені однією нацією, яка всім, часто з допомогою слабіших з-поміж поневолених, накидає свою волю, своє поняття „державности", свої мову і культуру. Посдинку між Росією і поневоленими народами не можуть заглушити й найгучніші пресові фанфари, а вже посдинок між Україною і Росією не завжди може заглушити навіть совєтська преса.

Від українців Москва вимагає повільної самоліквідації. Краща частина української молоді цьому протиставиться. Вже понад 100 українських діячів культури й науки, переважно середнього й молодого віку, сидять по в'язницях СССР, і що не в'язень — то людина творча, позиція в культурному житті країни, людина з ім'ям. Очевидно, як Сталін не міг фізично переселити понад 45 мільйонів українців до Сибіру, так Брежнєв не зможе посадити за ґрати всіх, хто не погоджується з існуванням червоної імперії в XX сторіччі.

Однак, новочасні молоді представники української боротьби, одні з яких домагаються справжньої незалежности України, а інші тільки більших прав для колоніяльної УССР — це ж не вся українська молодь. А що в УССР тепер майже половина населення складається з людей середнього і молодого віку, то варте особливої уваги вивчення загалу української підсовєтської молоді.

Перш за все, совєтсько-московське керівництво з його агентурою в Києві, у формі „уряду УССР", стурбоване загальною байдужістю молоді до приманок майбутнього „комунізму". З багатьох пресових вісток і розповідей туристів можна зробити висновок, що частина української молоді на батьківщині усвідомлює, що фактично означає „побудова комунізму": русифікацію, знищення української культури і асиміляцію українського та інших народів на користь великодержавного шовініста.

Більша частина молоді байдуже ставиться до комуністичних гасел та обіцянок тому, що вони не справджуються на практиці, а незначна частина молоді взагалі байдуже відноситься до всього, що діється навколо (і вона піддасться русифікації найскорше, а якщо й тримається свого народу, то тільки тому, що не опинилась десь у Сибіру чи Казахстані, серед „великого російського народу"). Навіть добровільні й вимушені члени комсомолу в Україні в масі виявляють байдужість до гасел і закликів ЦК КПСС.

Особливо це виявилось під час обміну комсомольських квитків. У малому селі - колгоспі не обміняли квитків аж 40 членів комсомолу. Дійшло до зриву обміну членських квитків у багатьох місцевостях, і тому московська „Комсомольская Правда" з 15 грудня раптом повідомила, що з кінцем року не припиниться обмін квитків, хоч реченець обміну був визначений на кінець 1967 року. Всесоюзний орган комсомолу критикує „деяких секретарів комсомольських райкомів, які думають, що 1 січня опуститься якийсь шляґбавм"... Газета повчає, що на обмін квитків треба буде ще місяць чи й два, що „розгляд кожної справи треба докінчити" і т. п.

Занепокоєні володарі і яничари взялись в СССР „науково вивчати молодь", яка або виявляє байдужість, або ж опиняється в Мордовській АССР, і лише тисячі на мільйони знаходяться таких, котрі щиро реаґують на партійні директиви. Київська газета „Молодь України" з 10 грудня 1967 р. писала: „Вивчення духових інтересів і запитів студентської молоді — проблема наукова, потреба практична, вимога часу".

Идучи за „вимогою часу", Київський університет і Київський обласний комітет ЛКСМУ впродовж 1965-67 років вивчали чималу групу молоді в самому університеті і на Кіровоградщині. В їхніх анкетах не було, напевно, запитів, якою мовою розмовляє опитуваний, чи відвідує церкву та подібних питань, або ж преса навмисно такі запити промовчала. Але деякі наслідки з опиту приблизно 350 осіб, переважно студентів, „Молодь України" оприлюднила. Передаємо слово газеті:

„Контингент досліджуваних характеризується такими даними: жінки — 44,2%, чоловіки — 55,8; 30,4% всіх обслідуваних становить молодь до 20-річного віку, від 20 до 25 років — 44,5; 26-30 років — 25,1%. Серед опитуваних одружених 12%.

„Що ж показали дослідження?.. Ми застосували власну клясифікацію інтересів, в основу якої поклали розмежування двох основоположних функцій: інтереси інтелектуальні та інтереси розважальні. Ось коло цих інтересів, їх популярність серед молоді. Читають — 76,6%, слухають радіопередачі — 43, дивляться телепередачі — 20,1, відвідують кіно — 82,6, театри — 25, естрадні і літературні концерти — 26,2, виставки і музеї — 15,5, цікавляться живописом — 4,1, музикою — 13,7, беруть участь у громадській діяльності — 16,7, в диспутах і дискусіях — 20, займаються в наукових студентських гуртках — 6, мистецькою самодіяльністю — 10,3, спортом — 33,1, відвідують змагання і клюби — 40,4, танці — 8, кафе і ресторани — 4,4, любительські заняття — 14,6, зустрічаються з друзями — 31,2%".

Важко уявити студента, який нічим би не цікавився, але з анкети виходить, що є й такі (при чому совєтських цифр не можна трактувати на основі аритметики: совєтське 2 чи 3 може зовсім не відповідати цим цифрам). „Молодь України" інформує:

„Аналізуючи інтереси вузівської молоді, ми переконались, що багато юнаків і дівчат ще по - справжньому не розуміють духовних цінностей, зокрема живопису, музики, їм бракує навичок наукового інтересу і пошуку, громадської діяльности. Досить незначний відсоток захоплюється художньою самодіяльністю, любительськими заняттями тощо. Є студенти, які взагалі нічим не цікавляться, отже, в них немає будь - якого інтелектуального чи громадського інтересу. Так, 3,2% опитуваних взагалі нічим не цікавляться, 1,4% — лише ходять у кіно і грають в доміно, 2% віддають перевагу пасивному відпочинку".

З анкети видно, що загал української студіюючої молоді в Україні здає собі справу з провінційности, з „обласности" України. Видно також, що студенти там значно менше цікавляться громадською працею, ніж українські студенти за кордоном. Це явище цілком нормальне, адже українські студенти в УССР у громадській праці можуть лише підтакувати кличам Москви, тоді як наші вільні студенти можуть працювати саме проти кличів шовініста - імперіяліста. З того, що в анкеті не було питань про рідну мову, віру в Бога, про бажання чи небажання їхати на Колиму й подібні місця, про економічний стан студента й подібних питань видко, що хоча проблема й наукова, як писала „Молодь України", та її немає там змоги по-науковому вивчати.

(ЛП)

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ ПОЕТІВ З АВСТРАЛІЇ

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці в ЛМКлюбі відбувся вечір, присвячений творчості кількох українських поетів, які живуть в Австралії. Після вступу голови Клюбу д-ра Бориса Ржепецького, коротко про поетів, розповідали ред. Іван Дурбак, сам колишній „австралієць", та ред. Орест Питляр, котрий особисто знав декількох авторів, живучи в Австралії. Вечором провадив реж. Степан Кряжанівський, який був одним із співчитців, разом із акторкою з Австралії п-і Іриною Залеською; окремі твори читали актори Валя Калин і Степан Магмет. Були прочитані твори Лідії Далекої, Дмитра Чуба, Василя Онуфрієнка і найбільше — сатиричних Зої Когут, читання яких не раз переривались сміхом та оплесками. Вечір був записаний на магнетичну стрічку, яку зможуть прослухати в ЛМКлюбах у Австралії. Ініціятором вечора була відома в Австралії акторка і режисер Ірина Залеська, яка прибула до ЗДА на відвідини рідних.

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Проф. д-р Ю. Бойко

ДУХОВИЙ СТАН НА УКРАЇНІ ТА НАША ЕМІҐРАЦІЯ

(5)

Регабілітаційний процес має свої пікантні сторони. Комунізм постарівся. Він потребує підтримки в романтиці перших років революції, у того покоління, яке ще вірило в комунізм. Тому регабілітується Василя Чумака, Василя Блакитного-Елланського, Сергія Пилипенка. Не можна сказати, що ці поети не мають вартости, як творці слова. Але регабілітаторів цікавить комуністичний фанатизм цих наївних, палких і щирих людей. Останнім часом регабілітують і просто таки комуністичний мотлох. Професор Кирилюк піклується, наприклад, про регабілітацію В. Коряка, літературознавця і критика, який написав нікудишню „Історію української літератури", що деякий час вважалося вершиною комуністичної мудрости. Він же викривав талановитих мистців слова не лише з наказу партії, а й тому, що чув у собі жилку мисливця.

Так чи так, а регабілітація клясиків і загиблих совєтських письменників відіграла величезну позитивну ролю. Вона відкрила молодому поколінню скарби неспутаної параграфами думки, безконечну райдугу форм, піднесла національну гордість наших земляків і їхнє бажання пізнати ще й те, що досі залишається забороненим.

Перейдімо до ділянки історії літератури. Не можна нарікати, що на Україні мало літературознавців. Є старше покоління: Кирилюк, Шаховський, Пільгук, Шабліовський, Костенко та інші. Це люди зламані: самі зазнали багато нещасть і іншим завдали багато горя. Це — ортодокси. Кирилюк, наприклад, людина і талановита, і ерудит. Але де взяти хребет після всіх пережитих страждань?

Середнє покоління: Волинський, Бернштейн, Кісельов, Новиченко і т. д. Серед них є люди, що хочуть бути самими собою. А ще більше є чиновників від літератури. Може типовою, символічною фігурою серед цього покоління є Бернштейн.

Візьміть но його книгу „Українська літературна критика 50-70 рр." і другу — „Журнал Основа" і український літературний процес кінця 50-60-их рр." Теми ,безперечно, цікаві і автор багато знає. Але він повсякчас пильнує, що можна сказати читачеві, а що треба від нього заховати. Це, так скажу, основний „методологічний принцип." Навряд чи стане хтось сьогодні заперечувати, що Драгоманов як фолкльорист, як учений взагалі, заслуговує на студії й пошану. Та не це цікавить Бернштейна, він захоплюється русофільською публіцистикою Драгоманова, він її широко цитує. Драгоманов виступав проти „народовців". Але з „народовцями" Бернштейн обережний, і читач не багато про них довідається. Про Кониського не дасться вичитати нічого, крім наличок.

А може це тиск цензури? Ні, в це ми не віримо. Бо дуже кваліфікований літературознавець Бернштейн не соромиться прямої фальсифікації. У книзі про „Основу" на стор. 46-47 він пише: „Промислова виставка, влаштована в Петербурзі у 1861 р., показала, що серед усіх частин імперії Україна одна з перших висувається в капіталістичному розвитку. Про це „Основа" писала з гордістю, наводячи прізвища — українських промисловців-учасників виставки, назви „їх підприємств".

Для більшої науковости подано точно рік, число і сторінки „Основи", звідки нібито це взято. Отже, який блискучий осяг! Нарешті ленінську тезу про буржуазність української нації доведено. Але ось ми беремо „Основу", відповідний рік, число, сторінки. Читаємо все від слова до слова. І ні найменшого натяку на зазначену „гордість" не знаходимо. Таки нічогісінько! А хто ж такі ці українські промисловці? На вказаних Бернштейном сторінках маємо їхні прізвища: Ротермунд Адольф, Лев Шрейдер, Кондратьєв, Богомолов, Асмолов, Рашке, Ізвєков, Фельдман Іцка, Кріона Папа Нікола і т. д. — 41 запашне „українське прізвище". До цього 7 прізвищ ренеґатів, таких як Кочубей. І це все. Це українська буржуазія!

Австралійська Україна відзначає відродження української державности

З наближенням ювілейного року — 50-річчя відродження Української Державности, українці Австралії повели підготовчу працю до його відзначення. Перед повів Мельбурн, де містяться українські крайові централі — СУОА (Союз Українських Об'єднань Австралії) і СУЖ (Союз Українського Жіноцтва).

За ініціятивою Управи СУОА та під її протекторатом відбуто ширшу нараду громадянства й утворено Крайовий Ювілейний Комітет. Цей комітет звернувся до всіх Українських Стейтових Громад із закликом утворити в кожному стейті ювілейні комітети, яким належить пов'язатись з Крайовим Комітетом для координації своїх дій.

Крайовий Ювілейний Комітет дбав у ЗДА та Европі про здобуття звідтіль потрібних матеріялів. За відомостями, що їх має Крайовий Ювілейний Комітет, відзначення 50-річчя проведено в таких місцях скупчення українців:

Ню Савт Велс — Сідней

а) молодечий хор Української Католицької Катедри, з Мельбурну, дав ювілейні концерти — 9-го вересня в Сіднеї, а 10-го вересня — в

В Ню КАстлі

б) Рідна Школа ім. І. Франка в Стефтоні, дала 23-го вересня в Народньому Домі Лідкоселб сценічно-концертовий монтаж на тему „Христос Воскрес — Воскресне Україна".

в) Там же, 29-го жовтня — свято Рідної Школи, присвячене 50-річчю проголошення незалежности України.

г) 19 листопада, там же, загально - громадське святочне відкриття ювілейного року Української Державности.

д) НТШ, там же, влаштувало святочні сходини 26-го листопада з доповіддю „Основи Вічної України".

В днях 30 і 31-го грудня та 1-го січня 1968 р. відбудеться в Сіднеї ювілейна зустріч українців усієї Австралії, за такою, вже затвердженою програмою:

Перший день — Урочисте відкриття, Молебень увечері, фестиваль мистецьких одиниць;

Другий день — Здвиг Української Молоді (спорт. змагання), увечері великий баль;

Третій день — Товариські зустрічі.

Квінсленд

Брізбейн — 2-го липня відбулося свято під гаслом „Початок Української Державности". В кінці січня 1968 р. відбудеться свято проголошення четвертого Універсалу.

Окслеп — 24-го липня: Урочисті збори з доповіддю „Як дійшло до І. Універсалу". 6-го серпня: доповідь про 2-ий Універсал У.Ц.Р. 19-го листопада — імпреза.

Західна Австралія
Перт

18-го червня — Концерт Молоді в Народньому Домі. Тема — „Роля молоді в історії Української Національної Революції 1917 - 1920 рр".

Вікторія — Мельбурн

а) 13-го березня — Концерт в Університеті, організований Українською Студентською Громадою. Вся програма англійськ. мовою.

б) 2-го липня в Українському Народньому Домі (Ессендон) „Ювілейна річниця I і II Універсалів".

в) 27-го липня, там же, Концерт Молодечого Католицького Катедрального Хору.

г) 3-го вересня — Концерт „Юного Бояна", з Сіднею.

Саншайн

30-го липня — Концерт Рідної Школи ім. І. Франка та Філії Укр. Громади Вікторії у власному Народ. Домі.

13-го серпня — Концерт Молодечого Катедр. Хору.

Поруч з святкуванням 50-річчя відродження Української Державности, відзначалося 25-річчя УПА.

Вол. Дубів
Член
Край. Ювіл. Ком.

Ню Йорк, Н. Й.

П'ЯТИ-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ ПАРАФІЇ

19 листопада Українська Православна парафія церкви Всіх Святих, що міститься на 206-208 схід 11-та вул. в Ню Йорку, відсвяткувала п'ятирічний ювілей.

П'ять років дуже малий відтинок часу, але нова громада, що не мала спочатку жадної економічно - фінансової бази й приміщення для храму, досягла великих успіхів завдяки активності і жертовності її членів та відданій праці парафіяльного уряду на чолі з головою п. М. Сосницьким.

Перед св. Літургією було Соборне посвячення храму, в якому брали участь чотири священики. Очолював Собор священнослужителів настоятель парафії о. д-р С. Гаюк, а йому сослужили Високопреподобні отці: о. протопресвітер Іван Ткачук, о. архимандрит Іов Скакальський та о. ігумен Орест Іванюк. Гарно співав хор під управлінням відомого дириґента Олексія Дідуха. Миле, присмне і тепле враження робив невеликий, але гарно прикрашений новими св. образами храм.

На церемонії освячення і на св. Літургії були присутні всі парафіяни і багато гостей. Церква була переповнена. Серед гостей були українці і неукраїнці. Потрібно згадати, що на св. Літургії і на бенкеті був присутній професор д-р Василь Орелецький — ректор Українського Вільного Університету з Мюнхену. Після св. Літургії о. протопресвітер Іван Ткачук виголосив змістовну проповідь, а о. д-р С. Гаюк привітав з ювілеєм всіх присутніх, закрема гостя — ректора УВУ проф. д-ра Орелецького.

Добре організований бенкет розпочався о 2-ій годині по полудні в залі при церкві св. Марії на 15-ій вул. і 2-ій Евеню. Понад 300 осіб були присутні на обіді.

Головним промовцем був відомий адвокат і громадський діяч пі Степан Ярема.

Слідуючим промовцем були Платон Стасюк і мґр Петро Григорович.

Між виступами промовців було призначено кілька хвилин для мистецької частини. Цей час заповнила співом солістка церковного хору панна Марія Боднар, що майстерно вико н а л а кілька українських пісень під зкомпаніямент піяністки панни Мілдред Бравн. Співачку і піяністку присутні нагородили гучними оплесками. Промовляли до гостей о. д-р С. Гаюк, настоятель парафії, о. протопресвітер Іван Ткачук, о. ігумен Орест Іванюк та о. архимандрит Іов Скакальський. Проф. д-р Орелецький говорив українською мовою, а до молодшої генерації, що не розуміє добре по - українськи говорив по - англійськи.

Від організації сестрицтва Пречистої Діви Марії, що активно працює при парафії, промовляла голова п-ні Катерина Захарко. Тостмайстром під час бенкету був Високопреподобний о. протоієрей Петро Мелех з Картерету. Близько 3.000 долярів зложили гості на потреби церкви, за що складаємо їм щире спасибі. Маємо надію, що на наступне святкування громада прийде з новими ще більшими досягненнями.

Г. Ярош

● **Арабська терористична організація Ель Фатах** з централею у Сирії проявляє щораз більшу діяльність і спричиняє Ізраїлеві щораз більші турботи. Теренові обставини вможливлюють терористам легко просякати на територію Ізраїлю, аж до самої столиці Тель Авіву. Американські й інші західні фахівці буцім-то дораджують Ізраїлеві замінувати й забезпечити електронічними спорудами довгий на 50 миль кордон від сторони Сирії й Йорданії.

Ню Йорк, Н. Й.

ВЕЧІР УПА

Ню Йорк (Л. З.) — Минулої суботи 16-го грудня в Домі Визвольного Фронту відбувся вечір присвячений 25-літтю створення Української Повстанської Армії. Вечір відкрив маестро Володимир Ласовський. Сумівка Леся Цебрій з належним почуттям продеклямувала вірш Алли Коссовської „Полтавчанка". Дуже цікавий спогад з часів боротьби УПА на рідних землях оповів сотник УПА Вернигора. Дві молоденькі балерини - сумівки Галя Лев і Соня Назаркевич виконали балетний ескіз під назвою „Смерть Упівця", скомпонований самими виконавцями. Зворушливий зміст танцю і глибоке розуміння його балеринами справили на глядачів присмне враження і піддали думку керівникам наших танцювальних груп ширше використати танок для передачі ним відповідних ідей. Вечір закінчився виступом новоствореного жіночого квартету при АДУК, якому надано ім'я „Чайки", як символа України. Вдало зроблений поетом Л. Полтавою монтаж „Безсмертний прапор," в якому вірші переплетені з бойовими і ліричними піснями з часів визвольних змагань, свіжі і добре зіспівані голоси жінок - співачок, їхній елегантний зовнішній вигляд викликали заслужені оплески присутніх. Імена співачок: В. Вітюк, М. Кицюк, Л. Ткачук-Гошко і О. Футала. В нагороду їм була піднесена китиця жовтих хризантем, перев'язаних б л а к и т н о ю стрічкою. Квартет працює під мистецьким керівництвом молодого скрипаля і композитора Ярополка Ласовського.

Як завжди, вміло і чуло вела акомпаніямент професор Калина Чічка-Андрієнко. Провадила програму п-ні Алла Давиденко.

Л. З.

Журналісти про Миколу Голубця

Про Миколу Голубця сказано в гасловій „Енциклопедії Українознавства", що це був „мистецтвознавець, письменник, редактор багатьох видань, журналіст, автор численних праць і публіцистичних статтей, в яких, зокрема, відображене мистецьке життя Галичини". Далі вичислено низку його друкованих творів з ділянки мистецтвознавства, історії України й белетристики. Але, очевидно, та енциклопедична інформаційна замітка не всилі кинути ясного жмуту світла на ту прецікаву постать, якою був Микола Голубець, — в інтелектуальному світі 20-их і 30-их р.р. Східної Галичини відомий краще просто, як „Мольо".

Помер передчасно, бо на 50-му році життя і саме в цьому році минає 25 років від його смерти. Добре сталося, що в ці сумні роковини Управа СУЖА влаштовує в рямцях т. зв. п'ятницевих вечорів Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку окремий вечір, присвячений пам'яті Миколи Голубця. Журналіста, письменника, поета, мистецтвознавця, сатирика і — богеміста. Людина надзвичайно талановита, з тонким почуттям гумору, перетиканого гіркотою буденщини, мусів — всилу невідрадних історичних умовин за польської займанщини й бідности галицько - українсько г о життя — розмінювати свій великий і всесторонній талант та борсатися на всі сторони, щоб заробити на хліб насущний. Естет — линув до образотворчого мистецтва, що, його був кращим знавцем, при чому захоплювався тодішнім українським „новаторством", що ним було шукання нового українського стилю, опертого на первнях давнього українського мистецтва, — започатковане славетнім Нарбутом та продовжуване його учнями. На цьому тлі й мав конфлікти з іншими мистцями. Погідної вдачі, з глибоким вичуттям громадських справ, сторонив від партійно - політичної метушні, а захоплювався літературою, поезією. Незадарма він так глибоко перейнявся романтикою Гетового „Затопленого дзвона", що переклав той архитвір на українську мову. Колишній Український Січовий Стрілець мав величезний сентимент до стрілецької традиції, — львов'янин — знав чудово історію того міста і всі його музеї.

Як журналіст працював в усіх тодішніх найбільших наших часописах — у щоденниках „Новий Час" і „Діло", в тижневику „Неділя", в гумористично сатиричних журналах, в прерізних альманахах. Ще живуть деякі його товариші журналістичної праці й сучасні йому українські мистці і на тому вечорі СУЖА в п'ятницю 22 грудня ц.р. повинні подати трохи більше інформації про нього, як діяча української культури й громадянина, та засвідчити, що недобре діється, що так швидко і основно забувається про вартісних і цікавих наших осіб з недавнього минулого.

Іван Кедрин

В АМЕРИЦІ І СВІТІ

В АРАБСЬКІЙ ДЕРЖАВІ ЄМЕНІ ПОКЛИКАНО ДО ЖИТТЯ „ВОЄННИЙ УРЯД" з генералом Гассаном аль-Амрі у проводі, на місце дотеперішнього тріюмвірату. Цей „воєнний уряд" має справитися з загрозою, яка постала збоку єменських консервативних елементів, прихильників монархії: в Ємені ведеться вже 5-тирічна громадянська війна між республіканцями й монархістами. Тепер республіканців підтримують Совєти своїми доставами зброї, а монархістів Савді-Арабія.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 29-го ГРУДНЯ 1967 р.

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1967 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу, зокрема ті, які часто спізняються з висилкою вкладок, вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 29-го ГРУДНЯ 1967 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

449 Відділ УНС у Ватерфорді, Онт., відбув свої збори

Упродовж свого 20-тилітнього існування Відділ у Ватерфорді, Онт. переходив різні етапи організаційної праці. Життя ставило не раз членів відділової управи на іспит і пробу за ведення інституції, за її розбудову, за випрадання своїм творчим ділом довір'я людей, що їх вибирали на відповідальні пости. Це були моменти, коли захитувалася віра у власні сили. Але були теж моменти піднесення і розквіту сил, і тоді надії і віра в життя окриловали союзових діячів Відділу 449 і вони з енергією кидались у працю і вписували на рахунок розбудови УНСоюзу осяги своїх організаційних зусиль.

Від початку існування Відділу 449 по сьогоднішній день два піонери, Степан Дворник і Іван Михалевич, були справжньою рушійною силою союзової праці. Останніми часами С. Дворник був головою відділової Управи, а І. Михалевич виконував обов'язки відділового секретаря. Оба вони по змозі своїх сил на просторі 1,000 квадратових миль уже 20 років старались вдержати союзову станицю — Відділ 449 у цій фармерській околиці.

Останньо Відділ послабив темпо своєї праці, на короткий час наступила зміна відділового секретаря, коли старшого віком секретаря Івана Михалевича заступила нова молода людина Пилип Закамарко, який перебрав на себе обов'язки фінансового секретаря в управі Відділу. Здавалось, що оживиться організаційна праця Відділу, що виразніше пульсуватиме союзове життя на цьому фармерському просторі.

Здавалось... А тим часом сповільнення активности ставало щораз загрозливіше.

І як завжди, коли послаблюються думка, воля і праця, коли завмирає гід до творчости, тоді зовсім ненадійно, наперекір усім слабовірам, виступає на шлях творчої праці людина, якої полум'яний вогонь і гаряче слово доконують великих діянь та змінюють зміст і форму життя організації.

У нашому випадку, таким метеором, у час переходового затемнення на небозводі організаційної праці Відділу 449 став досвідчений організатор Ефим Омельченко, знавець і тактик фермерського життя, добрий психолог душі нашого фармера, бо ж і він сам теж від багатьох років господарить у замасному виноград, черешні та груші Грімсбі, Онт.

Отож він, Омельченко, поінформувавшись у канадійській канцелярії про стан Відділу 449 та одержавши доручення виїхати туди на організаційну працю, вибрався до Ватерфорду, нав'язав контакт із пп. С. Дворником і І. Михалевичем, і всі почали проводити організаційну кампанію. Секретарство Відділу знову перебрав І. Михалевич, і цей момент неначе відмолодив його та підбадьорив до активного себевияву. Кількакратні поїздки організатора Є. Омельченка, беззастережна допомога в кожній організаційній акції згаданих союзівців Дворника і Михалевича дали за 1967 р. на день річних зборів 10 грудня 1967 баланс 20 новопридбаних членів. Саме число 20 нових членів — ще не є якимсь виїмковим явищем, але, коли до уваги візьмемо атмосферу, серед якої проводилась праця, і коли на тлі цієї неприхильної атмосфери відбувалась певна метаморфоза психологічного наставлення до організаційної праці УНСоюзу, — то це велике досягнення.

І ось на такому тлі скликано 10 грудня 1967 річні збори Відділу 449 в містечку Ватерфорді, до дому Семена і Марцелі Гульків, які віддали під союзові наради просторі кімнати своєї навої хати, поставленої близенько міського парку. „Ще ніколи наш Відділ на зборах не мав стільки учасників, що сьогодні", — радісно й гордо заявив предсідник Управи Відділу Степан Дворник, який відкрив збори теплим зворушливим словом та привітав присутніх.

На внесення С. Дворника вибрано на предсідника Зборів організатора Є. Омельченка, а на протоколянта на пропозицію Максима Товпеки вибрано Бориса Дворничака. Програма Зборів, як звичайно, складалас із звітування із праці членів Управи Відділу за минулий рік, дискусія над звітами, уділення абсолюторії Управі, а опісля запроєктовано і вибрано новий склад відділової Управи, до якої ввійшли: — Конюк Микола — голова, Степан Дворник — секретар, Ситко Іван — заступник секретаря, Товпека Максим — касир, а до Контрольної Комісії вибрано Свідровича Володимира й Гульку Ярослава.

Про організаційні справи, про конечність забезпечування в УНСоюзі, про різні приклади з асекураційної практики говорив предсідник Зборів і організатор Омельченко Ефем. Він теж на кінець покликав до слова директора канад. канцелярії Б. Зорича. Заступник предсідника на тлі історичних подій і останнього Світового Конгресу Вільних Українців аналізував велику ролю УНСоюзу, його бездискусійне значення і вплив на багато важливих дій і проявів життя української спільноти на цьому терені, тому національним невідкличним обов'язком є усем свідомим українським елементам включитися в активне життя УНСоюзу.

Присутні живо цікавились порушеними доповідачем питаннями, та підкреслювали конечність розбудови Відділу і збільшення його членства. Були відважні дискутанти, які висказували побажання, щоб до слідуючої конвенції Відділ збільшив на стільки своє членство, щоб мав право і привілей вислати на конвенцію аж двох делегатів.

Висказано бувшому секретареві Іванові Михалевичеві подяку за довголітнє ведення праці Відділу і цю подяку вирішено передати йому від зібраних членів як вияв збірної подяки від присутніх Зборів Відділу. Сам секретар І. Михалевич внаслідок хвороби, як заявила його дружина, не міг прибути на збори.

Наприкінці зборів, які справді проходили ділово, заговорив новообраний секретар Відділової Управи Степан Дворник. Він подякував обом доповідачам за присутність, за вияснення різних питань, за піддержку членів у виконанні програми союзових змагань і союзово-організаційної праці. Ці речі, на його думку, матимуть поважний вплив на майбутнє розгортання організаційної діяльности Відділу й на скріплення певности в реалізацію залуманих плянів.

Б. Зорич

Стетин Айленд, Н. Й.

НА ПОРОЗІ НОВИХ МІРКУВАНЬ

Стейтен Айленд, відокремлений острів, становить один з п'ятьох повітів великого Ню Йорку, досі зберіг сільсько - містечковий характер острова. Комунікаційним и середниками з Ню Йорком є пором, та великий міст. Число мешканців — пів-мільйона, українських родин коло 100.

Українська громада на острові має недавно - збудовану гарну українську католицьку церкву „Святої Трійці" та велику площу біля неї. Парохом церкви є Всч. о. Євген Мацелюх, що в старших літах є активним священиком та діяльним українським громадянином. Постійною його турботою є високий довг на церковному будинкові. Він враз зі своєю дружиною, Софією безкорисно проводить українознавчі курси, де навчається 10 дітей. Могло б бути більше учасників курсів, але деякі батьки не мають в собі настільки сили й волі, щоб дітей прив'язати до української культури, традиції та мови.

Існують тут ще Відділи „Провидіння" та УНСоюзу, але вони обмежують свою дію до збирання членських внесків.

Одиноким, ще молодим, бо тільки з двоірічним стажем, але з широким громадянським діапазоном, є Пласт-Прият. Його очолює інж. Кость Т. Церкевич разом із Орестом С. Стенісм та інж. Кирилом Гаймуром.

З їх то ініціятиви відбулися 9-го грудня в залі української католицької церкви Ширші Громадські Сходини з участю 16-ох присутніх, готових до праці, молодих активістів. Зі звіту голови присутні довідалися, що діє гурток пластунів, яким проводить братчик з Ню Йорку, який приїжджає щосуботи; чотири пластуни останнього літа були учасниками літніх пластових таборів в Іст Четемі. Вже організовано гурток дівчат пластунок і плянується засновати молодечо - дитячий хор та танцювальний гурток.

Після звіту голови — господарі вечора угощували присутніх часм.

Поміж присутніми вив'язалася конструктивна дискусія по лінії — як зорганізувати старших і як не дати молоді відпасти від української роботи, культури, традиції і мови?

В цій цілі рішено: на неділю, 21 січня 68 запросити всю українську громаду острова до залі української католицької церкви на годину 3-тю по обіді на Святочні Сходини, присвячені Відновленню Української Державности та Проголошенню IV Універсалу; в цілі пожвавлення українського громадського життя рішено заснувати Відділ Українського Конгресового Комітету і в тій цілі скликати українську громаду на Основуючі Збори на суботу, 27 січня 68 р. на годину сьому вечора до церковної залі.

Для проведення в життя цих задумів вибрано Ініціятивну Групу з таких громадян: інж. Кость Т. Церкевич — голова, пані Ерна Богданова — секретарка, панове: Богдан Геба — касир, Орест С. Стегний — орг. реф., Григорій Ворона — господарчий реф. та Богдан Я. Левицький — прес. реф.

Боле

Посмертні згадки

ЮРІЙ НОВАК, довголітній член Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. УНС в Дітройті, Миш., помер 13 вересня 1967 р. Покійний нар. 2 травня 1891 р. в с. Днипа, пов. Ярослав, Україна. Полишив у смутку дружину Татяну, 4 сестри: Марію, Анну, Настуню і Гасю, 2 братів: Михайла і Івана, сина Петра і 5 внуків. Похорон відбувся 16 вересня 1967 р. з похор. заведення до церкви св. Івана Хрестителя при участи рідні, членів Б-ва та приятелів. Тлінні Останки Покійного спочивають на кладовищі St. Hedwig, Dearborn Heights, Mich.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

ВАСИЛИНА БІЛЕЙ, довголітня членка 36 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., померла дня 6-го жовтня 1967 р. Покійна походила з с. Деміна, пов. Рогатин, Зах. Україна. Полишила в смутку доньку зам. Анцу в краю і зам. доньку Ольгу, шість внуків та двох правнуків і родину в Америці і в Канаді. Похорон відбувся 9-го жовтня 1967 р. з місцевої укр. кат. церкви Богоявлення по Заупокійній Службі Божій на цвинтар Голі Сепулкре, при участі родини, знайомих і членів С-ва.
Вічна Їй Пам'ять!
С. Гунька, секр.

АДЕЛЛА ВАСИЛЬЦІВ, довголітня членка 5-го Відд. Б-ва св. о. Миколая УНС в Асторії, Н. Й., померла 12 вересня 1967 р. в Асторії. Покійна полишила в смутку мужа Григорія, сина Григорія, батька Михайла, матір Анну Фігурську, сестру Aliane і Dolores з родинами. Похорон відбувся 15-го вересня 1967 р. при великій участі рідні і знайомих, які з великим жалем відпровадили її на Вічний Спочинок.
Вічна Їй Пам'ять!
Хоманчук, секр.

ПЕТРО ПІДЛІСЬКИЙ, член Т-ва І. Франка — 266 Відд. УНС в Амстердамі, Н. Й., помер по короткій недузі 20 вересня 1967 р. Покійний походив з с. Жуличі, пов. Золочів, Україна. Вступив до УНС 1926 р. Покійний був лагідної вдачі і ніколи не відмовив датку на церкву чи на народні цілі. Полишив в глибокому смутку дружину Марію, з якою прожив 52 роки, 2 замужні дочки і 1 сина Мирона, внуків і правнуків. Похорон відбувся 23 вересня 1967 р. з церкви св. о. Миколая при участи родини, приятелів і союзовців, на цвинтар св. о. Миколая.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Труфин, секр.

МИХАЙЛО ЛАЗУКА, довголітній член Т-ва ім. Т. Шевченка — 176 Відд. УНС в Шикаго, Ілл., помер 10-го серпня 1967 р. на 84-му році життя. Покійний народився 15 серпня 1883 р. на Україні. Полишив у смутку дочки: Вікторію, Маме, сина: Володимира, Михайла та Івана, 10 внуків та 8 правнуків. Похорон відбувся 13 серпня 1967 р. з укр. кат. церкви св. Василія. Покійного похоронено на цвинтарі Голі Сепульхер, при участі родини, приятелів та знайомих.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ІВАН ПРИГОДА, член 241-го Відд. УНС в Вунсокет, Р. Ай., помер 28-го листопада 1967 р., на 80 році життя. Народ. в м. Товсте, пов. Скалат, Зах. Україна. До ЗДА прибув 1908 р., до УНС вступив 1920 р. Був добрим, щирим громадянином, брав активну участь в українському життю. Залишив в глибокому смутку 1 сина, 2 дочки, 7 внуків, 4 правнуків. Похорон відбувся з пох. заведення при участі родини, членів Відділу і парохіян до Укр. Кат. Церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар в Blackstone, Mass.
Вічна Йому Пам'ять!
Ст. Бардачевський, секр.

● Московська „Правда" твердить, що Америка стежить з 200 постійних „шпигунських радіостацій" за кожним новим совєтським висиланням космічних сателітів. Але — твердить „Правда" — всі зусилля американських шпигунів швидко унешкідливлює „чуйний" КГБ. Якийсь Афонов, що ніби був 8 років на службі американської розвідки в СССР, виявив згодом усі тайни большевикам.

● Жан Франсуа Штайнер, письменник, який здобув собі розголос і маєток своєю книжкою „Треблінка" та батько якого згинув у кацеті в Освенцімі, одружився в Парижі з внучкою колишнього головного командианта німецьких наземних збройних сил за Гітлера, маршала Вальтера фон Бравхіча, якого Гітлер звільнив внаслідок опозиції Бравхіча проти дилетантських наказів „фюрера".

ТАРЗАН, Ч. 5923. Турботи Білла Алмонда...

Чоловік, який звався Білл Алмонд, і який був урядовцем для консерваційних справ в території Уганда, — турбувався серйозною проблемою...

Мапа Уганди, на південь від Кенї...

Що треба б зробити з жахливою надвишкою левів, які нищать, вбивають та пустошать околицю?